

**ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ
(витяг з робочої програми)**

Назва змістового модуля	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Нормативно-правове забезпечення охорони праці та організація забезпечення виробничої безпеки та гігієни праці	18
Тема 1. Головні поняття охорони праці. Перспективи розвитку охорони праці в умовах ринкової економіки. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.	1
Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат. Засади державної політики в галузі охорони праці на прикладі нормативно-правових документів. Аналіз нормативно-правових документів з погляду забезпечення здорових і безпечних умов праці. Права та обов'язки громадян з питань охорони праці на прикладі нормативно-правових документів. Аналіз нормативно-правових документів з погляду обов'язків і прав працівників з питань охорони праці.	4
Тема 3. Управління охороною праці. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці. Участь працівників в управлінні охороною праці. Повноваження профспілок у здійсненні контролю за додержанням законодавства про охорону праці. Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Кабінети промислової безпеки та охорони праці, основні завдання та напрямки роботи кабінетів. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка. Стимулювання охорони праці. Навчання з питань охорони праці посадових осіб. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням. Визначення організаційного чинника забезпечення безпеки праці, кількісні оцінки нормативів з охорони праці, що діють на об'єкті господарювання, кількісні оцінки штрафних санкцій.	5
Тема 4. Гігієна праці, виробнича санітарія в системі заходів охорони праці. Класи шкідливостей підприємств за санітарними нормами. Санітарно-захисні зони підприємств. Вимоги до розташування промислового майданчика підприємства, до виробничих та допоміжних приміщень. Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації. Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць. Вібрація. Джерела, класифікація і характеристики вібрацій. Гігієнічне нормування вібрацій. Методи контролю параметрів вібрацій. Типові заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від вібрацій. Шум, ультразвук та інфразвук. Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота.	6

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
“ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ”**

<p>коливальна швидкість. Звукова потужність джерела звуку. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Нормування шумів. Контроль параметрів шуму, вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму.</p> <p>Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку.</p> <p>Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону. Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Нормування електромагнітних випромінювань. Прилади та методи контролю. Захист від електромагнітних випромінювань і полів.</p> <p>Випромінювання оптичного діапазону. Класифікація та джерела випромінювань оптичного діапазону. Особливості інфрачервоного (ІЧ), ультрафіолетового (УФ) та лазерного випромінювання, їх нормування, прилади та методи контролю. Засоби та заходи захисту від ІЧ та УФ випромінювань.</p> <p>Класифікація лазерів за ступенями небезпечності лазерного випромінювання. Специфіка захисту від лазерного випромінювання.</p> <p>Іонізувальне випромінювання. Виробничі джерела, іонізувального випромінювання, класифікація і особливості їх використання. Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах.</p> <p>Мікроклімат виробничих приміщень та його роль у створенні комфортних умов перебування людини в середовищі. Обґрунтування вибору засобів підтримання оптимальних параметрів мікроклімату.</p>	
<p>Тема 5 Основи виробничої безпеки.</p> <p>Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Напряга кроку та дотику. Безпека під час експлуатації систем під тиском і криогенної техніки.</p> <p>Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт.</p> <p>Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.</p> <p>Надання першої допомоги у разі ураження електричним струмом.</p> <p>Класифікація приміщень щодо пожежної небезпеки, класифікація пожеж, обґрунтування вибору первинних засобів гасіння пожеж.</p>	2

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПІДРУЧНИКІВ, МЕТОДИЧНИХ ТА ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Базова

1. Охорона праці [З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк та ін.]; за ред. З.М. Яремка. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 310 с.
2. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.
3. Навчальна програма та практикум з основ охорони праці [З.М. Яремко, О.І. Третяк, І.Р. Муць та ін.] – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 72 с.
4. Гогіташвілі Г.Г., Лапін В.М. Основи охорони праці: Навч. посібник. 2-е видання. – Львів: Новий світ-2000, 2005. – 232 с.
5. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник для ВНЗ. – К.: Каравела, 2004. – 408с.

Допоміжна

1. Основи охорони праці / [В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін.]; за ред. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 480 с.
2. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Мельников О.В. Основи охорони праці. – Львів: Афіша, 1999. – 348 с.
3. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці. – К.: КНЕУ, 2000. – 232с.
4. Основи охорони праці / Під. ред. М.П. Купчика та ін. – К., 2000 – 432 с.
5. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с.
6. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третьякова, К. К.Ткачук, А. В. Чадюк. За ред. К. Н. Ткачука і В. В. Зацарного. – К.: ___ 2009 – __ с.

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України «Про охорону праці».
2. Кодекс законів про працю України.
3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
4. Закон України «Про пожежну безпеку».
5. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. № 994. «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат».
11. НПАОП 0.00-1.28-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин». Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65.
12. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 р. №151.
13. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
14. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
15. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 №15.
16. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
17. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
18. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.

19. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.
20. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.dnop.kiev.ua> - Офіційний сайт Держгірпромнагляду.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://www.iacis.ru> - Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств-участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
7. <http://base.safework.ru/iloenc> - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
8. <http://base.safework.ru/safework> - Библиотека безопасного труда МОТ.
9. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
10. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання №1

Тема: Організаційно-правове забезпечення охорони праці в Україні

Індивідуальне завдання передбачає аналіз одного із нормативно-правового акту з питань охорони праці.

Студент(ка) опрацює варіант завдання, який відповідає його (її) номеру за порядком у списку студентів групи, та здає роботу у письмовому вигляді (до трьох сторінок формату А4) викладачеві, який веде практичні заняття.

Кінцевий термін здачі індивідуального завдання №1 визначає викладач.

№ варіанта	Завдання
1	Охарактеризуйте головні принципи державної політики в галузі охорони праці відповідно до <i>закону України “Про охорону праці”</i>
2	Проаналізуйте гарантії прав громадян на охорону праці, зазначені у <i>законі України “Про охорону праці”</i>
3	Обґрунтуйте необхідність створення служби охорони праці та проаналізуйте її функції, зазначені у <i>законі України “Про охорону праці”</i>
4	Проаналізуйте головні завдання і повноваження комісії з питань охорони праці відповідно до <i>НПАОП 0.00-4.09-07 “Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства”</i>
5	Проаналізуйте нормативно-правову базу охорони праці відповідно до <i>закону України “Про охорону праці”</i>
6	Охарактеризуйте обов'язкові вимоги проведення навчання з питань охорони праці відповідно до <i>закону України “Про охорону праці”</i>
7	Обґрунтуйте права уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці відповідно до <i>закону України “Про охорону праці”</i>
8	Проаналізуйте головні обов'язки роботодавця щодо організації проведення медичних оглядів працівників відповідно до <i>наказу МОЗ України 21.05.2007 р. №246 “Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій”</i>

9	Обґрунтуйте головні завдання проведення попереднього і періодичного медичних оглядів працівників відповідно до <i>наказу МОЗ України 21.05.2007 р. “№246 Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій”</i>
10	Охарактеризуйте відповідальність за порушення законодавства про охорону праці відповідно до <i>закону України “Про охорону праці”</i>
11	Проаналізуйте головні принципи державного нагляду за охороною праці відповідно до <i>закону України “Про охорону праці”</i>
12	Проаналізуйте головні принципи громадського контролю за охороною праці відповідно до <i>закону України “Про охорону праці”</i>
13	Обґрунтуйте засади державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні відповідно до <i>закону України “Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення”</i>
14	Охарактеризуйте головні вимоги до виробничих приміщень, територій, засобів виробництва і технологій, зазначені у <i>законі України “Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення”</i>
15	Обґрунтуйте необхідність гігієнічної регламентації небезпечних та шкідливих чинників відповідно до <i>закону України “Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення”</i>
16	Проаналізуйте особливості виконання санітарно-епідеміологічної експертизи згідно із <i>законом України “Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення”</i>
17	Проаналізуйте головні обов'язки фізичних та юридичних осіб щодо захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання під час здійснення практичної діяльності, зазначені у <i>законі України “Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання”</i>
18	Проаналізуйте тривалість і порядок надання відпусток жінкам відповідно до <i>закону України “Про відпустки”</i>
19	Проаналізуйте особливості надання відпусток неповнолітнім відповідно до <i>закону України “Про відпустки”</i>
20	Проаналізуйте особливості надання відпусток інвалідам відповідно до <i>закону України “Про відпустки”</i>
21	Обґрунтуйте підвищення ролі організацій роботодавців у реалізації державної політики в галузі охорони праці відповідно до <i>закону України “Про організації роботодавців, їх об'єднань, права і гарантії їх діяльності”</i>
22	Охарактеризуйте обов'язкові вимоги щодо організації проведення інструктажів з питань охорони праці відповідно до <i>НПАОП 0.00-4.12-05 “Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці”</i> .
23	Обґрунтуйте необхідність створення служби охорони праці та проаналізуйте її функції відповідно до <i>НПАОП 0.00-4.35-04 “Типове положення про службу охорони праці”</i>
24	Обґрунтуйте права уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці відповідно до <i>НПАОП 0.00-4.11-07 “Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці”</i>
25	Охарактеризуйте головні права інвалідів на працевлаштування, освіту і професійну підготовку, зазначені у <i>законі України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”</i>

26	Обґрунтуйте головні принципи покращення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища відповідно до концепції “Загальнодержавна цільова програма поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2012-2016 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 р. № 889-р
27	Обґрунтуйте норми забезпечення працівників засобами індивідуального захисту відповідно до НПАОП 0.00-4.01-08 “Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту”
28	Охарактеризуйте головні права працівників та обов’язки роботодавця щодо порядку отримання та видачі працівникам спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту відповідно до НПАОП 0.00-4.01-08 “Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту”
29	Охарактеризуйте головні вимоги до організації робочого місця оператора ЕОМ з відеодисплейним терміналом і периферійними пристроями, зазначені у НПАОП 0.00-1.28-10 “Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин”
30	Охарактеризуйте головні вимоги безпеки під час роботи з ЕОМ з відеодисплейним терміналом і периферійними пристроями, зазначені у НПАОП 0.00-1.28-10 “Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин”
31	Обґрунтуйте правове регулювання охорони праці інвалідів відповідно до закону України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”
32	Обґрунтуйте порядок підготовки та прийняття нормативно-правових актів з охорони праці згідно з НПАОП 0.00-4.15-98 “Положення про розробку інструкцій з охорони праці”
33	Обґрунтуйте порядок підготовки та прийняття нормативно-правових актів з охорони праці згідно з “Положенням про порядок підготовки та подання на державну реєстрацію нормативно-правових актів Держгірпромнагляду”, затвердженого наказом Держгірпромнагляду 30.03.2007 № 69 із змінами від 21.12.2007 № 322
34	Охарактеризуйте загальні обов’язки суб’єктів господарювання щодо захисту працівників від шкідливого впливу хімічних речовин відповідно до НПАОП 0.00-8.11-12 “Вимоги до роботодавців щодо захисту працівників від шкідливого впливу хімічних речовин”
35	Обґрунтуйте правові та організаційні засади про безпечність нехарчової продукції відповідно до закону України “Про загальну безпечність нехарчової продукції”
36	Обґрунтуйте основні завдання проведення атестації робочих місць за умовами праці відповідно до НПАОП 0.00-6.23-92 “Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці”
37	Обґрунтуйте здійснення державного нагляду за додержанням нормативно-правових актів відповідно до “Положення про організацію та здійснення державного гірничого нагляду, державного нагляду (контролю) у сфері промислової безпеки та охорони праці в системі Держгірпромнагляду України”, затвердженого наказом МНС України від 11.08.2011 № 826
38	Охарактеризуйте головні права та обов’язки працівників щодо організації експлуатації електроустановок відповідно до НПАОП 40.1-1.21-98 “Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів”

39	Проаналізуйте головні вимоги до працівників та їхньої підготовки при організації експлуатації електроустановок відповідно до НПАОП 40.1-1.21-98 “Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів”
40	Охарактеризуйте вимоги до безпечної експлуатації, виробничої санітарії, пожежної та екологічної безпеки при експлуатації електроустановок відповідно до НПАОП 40.1-1.21-98 “Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів”
41	Обґрунтуйте принципи державної політики щодо реалізації прав громадян на сприятливі для здоров’я умови праці відповідно до закону України “Про охорону здоров’я”
42	Охарактеризуйте принципи проведення медико-соціальної експертизи щодо втрати працездатності відповідно до закону України “Про охорону здоров’я”
43	Охарактеризуйте головні вимоги до експлуатації вогнегасників для забезпечення пожежної безпеки на об’єктах господарювання відповідно до “Правил експлуатації вогнегасників”, затверджених наказом МНС України від 02.04.2004 № 152
44	Охарактеризуйте головні вимоги до організації і проведення навчання неповнолітніх професіям, які пов’язані з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки відповідно до НПАОП 0.00-4.24-03 “Положення про порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професіям, пов’язаним з роботами зі шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки”

Завдання №2

Тема: Стан травматизму в Україні та методичні підходи до його оцінювання

Для аналізу стану травматизму на макрорівні, на рівні країни (регіону), використовують два показники:

- кількість нещасних випадків зі смертельними наслідками виробничого характеру за календарний рік, які припадають на 1 млн працездатного населення:

$$N_B = \frac{W}{A \times b},$$

де W – кількість нещасних випадків з летальними наслідками виробничого характеру за календарний рік, A – кількість населення в мільйонах, b – частка працездатного населення;

- кількість нещасних випадків зі смертельними наслідками невиробничого характеру за календарний рік, які припадають на 1 млн населення:

$$N_H = \frac{V}{A},$$

де V – кількість нещасних випадків з летальними наслідками невиробничого характеру за календарний рік.

З метою оцінки стану загального травматизму на мікрорівні на об’єкті господарювання сьогодні використовують три показники:

- коефіцієнт частоти, K_I – кількість потерпілих від нещасних випадків за календарний рік, які припадають на 1 000 працівників:

$$K_I = \frac{1000 \sum_{i=1}^n P_i}{N_0} = \frac{1000m}{N_0},$$

де n – кількість нещасних випадків на об’єкті господарювання за календарний рік; P_i – кількість потерпілих в i -му нещасному випадку; N_0 – середня кількість працівників у

календарному році; m – загальна кількість потерпілих від нещасних випадків за календарний рік;

- коефіцієнт важкості, K_2 – кількість днів непрацездатності за календарний рік, що припадає на одного потерпілого:

$$K_2 = \frac{\sum_{i=1}^m S_i}{m} = \frac{S_0}{m},$$

де S_i – кількість днів непрацездатності в i -го потерпілого; S_0 – загальна кількість днів непрацездатності за календарний рік на об'єкті господарювання;

- коефіцієнт непрацездатності, K_3 – кількість днів непрацездатності за календарний рік, що припадає на 1 000 працівників:

$$K_3 = K_1 K_2 = \frac{1000 S_0}{N_0}$$

Практична робота

Завдання 1. За даними про стан травматизму в Україні, які наведені в таблиці 1, оцінити стан травматизму в регіоні країни, який відповідає Вашому варіанту та порівняти його з середніми показниками по Україні.

Таблиця 1

Дані про стан травматизму в Україні за 2010 р.

№ вар.	Адміністративні одиниці	Кількість населення, млн (А)	Частка працездатного населення (b)	Смертельний травматизм	
				виробничого характеру (W)	невиробничого характеру (V)
1.	Україна	45,7	0,55	644	11654
	Автономна республіка Крим	2,0	0,56	26	251
2.	Вінницька обл.	1,6	0,52	13	210
3.	Волинська обл.	1,0	0,53	12	240
4.	Дніпропетровська обл.	3,3	0,66	43	606
5.	Донецька обл.	4,4	0,57	126	4179
6.	Житомирська обл.	1,3	0,53	16	201
7.	Закарпатська обл.	1,2	0,56	11	52
8.	Запорізька обл.	1,8	0,57	20	407
9.	Ів.-Франківська обл.	1,4	0,55	10	91
10.	Київська обл.	1,7	0,55	18	166
11.	Кіровоградська обл.	1,0	0,53	7	140
12.	Луганська обл.	2,3	0,57	67	1668
13.	Львівська обл.	2,5	0,56	28	330
14.	Миколаївська обл.	1,2	0,56	8	137
15.	Одеська обл.	2,4	0,57	26	205
16.	Полтавська обл.	1,5	0,54	23	244
17.	Рівненська обл.	1,2	0,54	10	132
18.	Сумська обл.	1,2	0,53	12	203
19.	Тернопільська обл.	1,1	0,52	12	80
20.	Харківська обл.	2,8	0,57	22	296
21.	Херсонська обл.	1,1	0,57	9	141
22.	Хмельницька обл.	1,3	0,53	15	167
23.	Черкаська обл.	1,3	0,53	11	168
24.	Чернівецька обл.	0,9	0,54	6	54
25.	Чернігівська обл.	1,1	0,51	10	140
26.	м. Київ	2,8	0,62	61	282

Завдання 2. За даними, наведеними в таблиці 2 і 3, проаналізувати стан травматизму на двох об'єктах господарювання А і Б, які відповідають Вашому варіанту.

Таблиця 2

Інформація про стан загального травматизму на об'єктах господарювання А

Об'єкт господарювання	Середня кількість працівників (N_0)	Кількість нещасних випадків (n)	Кількість потерпілих в окремих випадках, (P_i)			Кількість днів непрацездатності в окремих потерпілих, (S_i)				
			P_1	P_2	P_3	S_1	S_2	S_3	S_4	S_5
1	50	1	2			3	7			
2	60	1	2			10	11			
3	70	1	2			7	13			
4	80	1	2			3	16			
5	90	1	2			4	12			
6	100	2	1	1		15	9			
7	200	2	1	1		11	10			
8	300	2	1	2		3	4	8		
9	400	2	1	2		6	10	13		
10	500	2	1	3		13	9	10	11	
11	600	2	1	3		3	8	7	4	
12	700	2	2	1		8	3	4		
13	800	3	1	1	1	12	10	3		
14	900	3	1	1	1	4	18	6		
15	1000	3	1	2	1	13	10	13	12	
16	900	3	1	1	2	11	12	6	3	
17	800	3	1	2	2	3	4	8	12	4
18	700	3	2	1	1	31	12	8	9	
19	600	3	1	1	1	40	12	4		
20	500	3	1	2	1	10	13	9	7	
21	400	3	1	1	1	8	19	21		
22	300	2	2	1		4	4	32		
23	200	2	1	2		8	13	9		
24	100	2	1	1		10	11			
25	90	1	1	1		8	7			

Таблиця 3

Інформація про стан загального травматизму на об'єктах господарювання Б

Об'єкт господарювання	Середня кількість працівників (N_0)	Кількість нещасних випадків (n)	Кількість потерпілих в окремих випадках, (P_i)			Кількість днів непрацездатності в окремих потерпілих, (S_i)				
			P_1	P_2	P_3	S_1	S_2	S_3	S_4	S_5
1	55	1	2			8	10			
2	65	1	2			15	14			
3	75	1	2			12	16			
4	85	1	2			8	19			
5	95	1	2			9	15			
6	105	2	1	1		20	12			
7	250	2	1	1		16	13			
8	350	2	1	2		8	7	12		
9	450	2	1	2		11	13	17		
10	550	2	1	3		18	12	14	17	
11	650	2	1	3		8	11	11	10	
12	750	2	2	1		13	6	8		
13	850	3	1	1	1	17	13	7		
14	950	3	1	1	1	9	21	10		
15	1050	3	1	2	1	13	13	17	18	
16	950	3	1	2	1	15	16	20	9	
17	800	3	1	1	1	18	22	10		
18	700	3	2	1	2	18	14	8	10	12
19	600	2	2	2		10	18	13	16	
20	500	2	1	3		12	8	7	6	
21	400	3	1	1	1	15	18	6		
22	300	3	2	1	1	19	13	9	6	
23	200	2	3	2		12	8	10	16	18
24	100	2	1	1		18	24			
25	50	2	1	2		16	12	15		

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Закон України “Про охорону праці” відносять до:

- загальних законів України, що визначають головні положення про охорону праці;
- спеціальних законодавчих актів, що визначають головні положення про охорону праці;
- нормативних документів про охорону праці, що діють тільки в межах об'єкта господарювання.

2. Визначити коефіцієнт частоти травматизму на об'єкті господарювання, де протягом року працювало в середньому 100 працівників, і стався 1 нещасний випадок, в якому потерпіли 2 особи, які тимчасово втратили працездатність відповідно на 12 і 16 днів.

3. Оцініть рівень професійного ризику виробництва ($P=9 \cdot 10^{-7} \cdot (M_0 - M_1 + M_2 + 0,1)$) за організаційним чинником забезпечення безпеки праці на об'єкті господарювання, де сумарний нормативний бал $M_0=20098$, сумарний фактичний бал $M_1=11274$, сумарний бал штрафних санкцій $M_2=126$:

- незначний;
- прийнятний;
- допустимий;
- не прийнятний.

4. Дія закону України “Про охорону праці” поширюється на:

- державні підприємства;
- приватні підприємства;
- публічні акціонерні товариства;
- закриті акціонерні товариства;
- немає правильної відповіді.

5. Трудову діяльність людини з огляду на безпеку праці вивчають такі науки:

- охорона праці;
- гігієна праці;
- ергономіка;
- економетрика;
- екологія;
- біологія.

6. Під час атестації робочих місць за умовами праці визначають:

- нормативні значення (ГДК, ГДР) виробничих чинників;
- співвідношення кількості кваліфікованих робітників до кількості допоміжного персоналу;
- фактичні значення чинників виробничого середовища і трудового процесу;
- до якого класу професійного ризику відноситься об'єкт господарювання;
- перелік робочих місць, що підлягають атестації;
- заборгованість об'єкта господарювання із заробітної плати.

7. Державна політика в галузі охорони праці базується на принципах:

- пріоритету життя і здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності підприємства;
- повної відповідальності роботодавця за створення здорових та безпечних умов праці;
- комплексного розв'язання завдань охорони праці на основі національних програм та досягнень науки і техніки;
- стандартизації продукції, яку випускає підприємство;
- зменшення масштабів виробництва.

8. Міжнародне співробітництво України в галузі охорони праці передбачає:

- використання світового досвіду з організації роботи на виробництві;
- структурну перебудову економіки, конверсію підприємств та перепідготовку безробітних;
- інвестування іноземних компаній в сільське господарство;
- використання космічних технологій у моніторингу довкілля;
- використання енергозберігальних технологій;
- експертизу МОП у галузі вдосконалення трудового законодавства з охорони праці.

9. Під час укладання трудового договору громадянин повинен бути поінформований власником:

- про умови праці на підприємстві;
- про наявність на робочому місці небезпечних і шкідливих чинників та їхній вплив на здоров'я людини;
- про кількість робочих місць на підприємстві;
- про кількість жінок, що працюють на підприємстві;
- про кількість нещасних випадків на підприємстві.

10. За порушення законодавчих та інших нормативних актів з охорони праці винних працівників притягають до відповідальності:

- дисциплінарної;
- адміністративної;
- кримінальної;
- глобальної;
- моральної;
- посиленої.

11. Будівельні норми і правила відносять до:

- а) загальних законів України, що визначають головні положення про охорону праці;
- б) спеціальних законодавчих актів, що визначають головні положення про охорону праці;
- в) нормативних документів про охорону праці, що діють тільки в межах об'єкта господарювання.

12. Визначити коефіцієнт частоти травматизму на об'єкті господарювання, де протягом року працювало в середньому 100 працівників і сталися 2 нещасні випадки, в кожному з яких потерпіли по 2 особи, які тимчасово втратили працездатність відповідно на 16, 32, 8 і 4 дні.

13. Оцініть рівень професійного ризику виробництва ($P=9 \cdot 10^{-7} \cdot (M_0 - M_1 + M_2 + 0,1)$) за організаційним чинником забезпечення безпеки праці на об'єкті господарювання, де сумарний нормативний бал $M_0=20098$, сумарний фактичний бал $M_1=19869$, сумарний бал штрафних санкцій $M_2=255$:

- а) незначний;
- б) прийнятний
- в) допустимий
- г) не прийнятний.

14. Відповідальність за порушення законодавства з охорони праці буває:

- а) адміністративна;
- б) матеріальна;
- в) посилена;
- г) дисциплінарна;
- д) кримінальна;
- е) максимальна.

15. Найчастіше нещасні випадки на виробництві трапляються через:

- а) психофізіологічні причини;
- б) технічну несправність обладнання;
- в) організаційний чинник.

16. Працівники, які працюють у важких і шкідливих умовах праці можуть мати такі пільги та компенсації:

- а) місце роботи біля витяжної шафи;
- б) роботу тільки в одну зміну;
- в) доставку працівників додому після роботи в другу зміну;
- г) скорочення тривалості робочого часу;
- д) оплату праці в підвищеному розмірі;
- е) пільгову пенсію.

17. За результатами атестації робочі місця відносять до одного з видів умов праці:

- а) зі шкідливими та важкими умовами праці;
- б) з особливо шкідливими та особливо важкими умовами праці;
- в) з ідеальними умовами праці;
- г) з допустимими умовами праці;
- д) неможливими умовами праці;
- е) прийнятними умовами праці.

18. Комплексне розв'язання завдань охорони праці на рівні держави здійснюють на основі:

- а) національних програм;
- б) економічної і соціальної політики;
- в) досягнень в галузі науки і техніки;
- г) охорони довкілля;
- д) укладання договорів між роботодавцем та найманим працівником;
- е) підвищення заробітної плати працівникам.

19. Умови праці під час укладання трудового договору повинні бути обумовлені:

- а) в самому трудовому договорі;
- б) в колективному договорі;
- в) в правилах внутрішнього трудового розпорядку підприємства;
- г) усно;
- д) шляхом показу конкретного робочого місця;
- е) довідкою про стан травматизму на підприємстві.

20. Лікувально-профілактичне харчування спрямоване на:

- а) підвищення опірності організму людини що до впливу шкідливих виробничих чинників;
- б) зниження захворюваності працівників;
- в) запобігання передчасної втоми;
- г) підвищення продуктивності праці;
- д) підвищення престижності роботи;
- е) зменшення плинності робочої сили;
- е) підвищення конкурентної спроможності продукції.